

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.003.01.2020

**Pan
Zdzisław Antoń
Starosta Lubelski**

Starostwo Powiatowe w Lublinie
ul. Spokojna 9
20-074 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/20/021 „Kształcenie w szkołach specjalnych”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Lublinie (dalej: <i>Starostwo</i> lub <i>Urząd</i>), ul. Spokojna 9, 20-074 Lublin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Antoń, Starosta Lubelski od 22 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: W okresie od 28 listopada 2014 r. do 21 listopada 2018 r. Starostą Lubelskim był Paweł Pikula.
Zakres przedmiotowy kontroli	Warunki kształcenia uczniów w szkołach specjalnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Ewa Antoniak, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLU/26/2020 z 11 lutego 2020 r.

(akta kontroli, tom I str. 1 - 4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Powiatu Lubelskiego (dalej: <i>Powiat Lubelski</i> lub <i>Powiat</i>) w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków kształcenia dzieci i młodzieży, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia w szkołach specjalnych.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W latach szkolnych 2017/2018 - 2019/2020 Powiat Lubelski był organem prowadzącym szkół specjalnych, wchodzących w skład dwóch specjalnych ośrodków wychowawczych (w Bystrzycy i w Żaluczu) oraz zespołu szkół specjalnych przy Domu Pomocy Społecznej w Matczynie. Powiat zapewnił wszystkim uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, których wnioski wpłynęły do Starostwa, miejsca w szkołach specjalnych. Do powiatowych szkół specjalnych zostało w tym okresie przyjętych również 24 uczniów z terenu innych powiatów. Starosta Lubelski, na prośby rodziców/opiekunów prawnych, pomógł w uzyskaniu miejsca 167 uczniom z terenu Powiatu Lubelskiego w szkołach, kształcących zgodnie ze wskazaniem w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego. W okresie poddanym kontroli Powiat rzetelnie diagnozował potrzeby lokalowe i organizacyjne szkół specjalnych i podejmował działania w celu zapewnienia odpowiednich warunków i wyposażenia oraz dostosowania infrastruktury szkolnej do norm bezpieczeństwa i higieny, co potwierdziły zarówno kontrole wewnętrzne Starostwa, jak też kontrole przeprowadzane przez właściwe podmioty zewnętrzne

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm. Dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

(inspekcje sanitarne, straż pożarna, nadzór budowlany, dozór techniczny). Planowanie i wydatkowanie z budżetu Powiatu środków finansowych na zadania oświatowe, w szczególności związane z prowadzeniem szkół specjalnych, było rzetelne i uwzględniało specyfikę szkół. Powiat pozyskał też wsparcie finansowe na realizację celów związanych z kształceniem specjalnym, w szczególności z budżetu państwa, z programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej (UE), Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) i Wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Warunki kształcenia w szkołach specjalnych

Opis stanu
faktycznego

1. Zadania oświatowe powiatu w zakresie zapewnienia kształcenia specjalnego w szkołach specjalnych były przypisane Wydziałowi Edukacji, Promocji i Spraw Społecznych Starostwa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Lublinie, uchwalonego przez Zarząd Powiatu w Lublinie³ i wykonywane przez pracowników tego Wydziału na podstawie przyjętych do stosowania *zakresów obowiązków służbowych, uprawnień i odpowiedzialności pracownika zatrudnionego na stanowisku urzędniczym w Starostwie Powiatowym w Lublinie*.

(akta kontroli, tom I str. 5 - 41)

Powyższe zadania, w latach 2017 – 2020 (wg stanu na dzień 30 września), były realizowane w sześciu publicznych szkołach specjalnych, dla których Powiat Lubelski był organem prowadzącym:

- w trzech publicznych szkołach podstawowych specjalnych, tj. Szkole Podstawowej Specjalnej w Bystrzycy (dalej: *SPS w Bystrzycy*), wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bystrzycy (dalej: *SOSW w Bystrzycy*); Szkole Podstawowej Specjalnej w Żaluczu (dalej: *SPS w Żaluczu*), wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żaluczu (dalej: *SOSW w Żaluczu*) i Szkole Podstawowej Specjalnej im. H. Ch. Andersena (dalej: *SPS w Matczynie*), wchodzącej w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Domu Pomocy Społecznej w Matczynie (dalej: *ZSS przy DPS w Matczynie*). Szkoły te rozpoczęły w roku szkolnym 2017/2018 kształcenie w klasie I ośmioletniej szkoły podstawowej specjalnej;

W związku z reformą ustroju szkolnego, wprowadzoną ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe⁴ z dniem 31 sierpnia 2017 r. zakończyły działalność prowadzone przez Powiat Lubelski trzy publiczne gimnazja specjalne, tj.: Gimnazjum Specjalne w Bystrzycy (dalej: *Gimnazjum w Bystrzycy*), które wchodziło w skład SOSW w Bystrzycy; Gimnazjum Specjalne w Żaluczu (dalej: *Gimnazjum w Żaluczu*), wchodzące w skład SOSW w Żaluczu oraz Gimnazjum Specjalne w Matczynie, wchodzące w skład ZSS przy DPS w Matczynie. Zgodnie z warunkami ustalonymi przez Radę Powiatu Lubelskiego, klasy dotychczasowych gimnazjów zostały włączone do prowadzonych przez Powiat Lubelski publicznych ośmioletnich szkół podstawowych specjalnych odpowiednio: w Bystrzycy, Żaluczu i Matczynie;

- w trzech publicznych szkołach specjalnych przysposabiających do pracy, tj. w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Bystrzycy (dalej: *SSPP*

³ Uchwała Nr 489/2017 z dnia 27 lutego 2017 r., Załącznik do Obwieszczenia Zarządu Powiatu w Lublinie z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Lublinie.

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.

w Bystrzycy), wchodzącej w skład SOSW w Bystrzycy; w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Załuczu (dalej: SSPP w Załuczu), wchodzącej w skład SOSW w Załuczu oraz w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Matczynie (dalej: SSPP w Matczynie), wchodzącej w skład ZSS przy DPS w Matczynie.

W ustalonej sieci publicznych szkół specjalnych mających siedzibę na terenie Powiatu Lubelskiego występowały wyłącznie szkoły prowadzone przez Powiat Lubelski.

(akta kontroli, tom I str. 42 – 57)

W okresie poddanym kontroli Powiat Lubelski nie miał podpisanych umów ani porozumień na kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami z innymi podmiotami.

(akta kontroli, tom I str. 73)

Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach kształcenia specjalnego prowadzonych przez Powiat Lubelski w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 (stan na 30 września, zgodnie z SIO) wynosiła odpowiednio: 85, 91 i 93 (80,71 etatu, 86,96 etatu i 89,63 etatu), co stanowiło 22%, 25% i 33% ogólnej liczby nauczycieli.

(akta kontroli, tom I str. 74)

Dyrektor SOSW w Bystrzycy w sierpniu 2016 r. złożył wniosek o zatrudnienie pomocy nauczyciela w wymiarze 1 etatu. Starosta Lubelski wyraził zgodę na utworzenie takiego stanowiska i Dyrektor SOSW zawarł z pracownikiem umowę o pracę (dwie umowy - na lata szkolne 2016/2017 i 2017/2018 - na czas określony, a następnie w 2018 r. na czas nieokreślony). W latach 2017 – 2019 o zatrudnienie pomocy nauczyciela (1 etat) wnioskował również Dyrektor SOSW w Załuczu i po uzyskaniu stosownych zgód nastąpiło z tym pracownikiem zawarcie umowy o pracę. Dyrektor ZSS w Matczynie nie zwracał się w okresie objętym kontrolą o zatrudnienie pomocy nauczyciela.

(akta kontroli, tom I str. 57 - 58, 76 - 88)

Liczba uczniów z orzeczeniami, wydanymi przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, uczęszczających do szkół prowadzonych przez Powiat Lubelski, w roku szkolnym 2017/2018 (wg stanu na 30 września 2017 r.) wynosiła 199, z czego 186, tj. 93,5% uczęszczało do szkół specjalnych prowadzonych przez Powiat. W roku szkolnym 2018/2019 (wg stanu na 30 września 2018 r.) było to odpowiednio 193 uczniów posiadających orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, z czego 180 (tj. 93,3%) stanowili uczniowie powiatowych szkół specjalnych. W roku szkolnym 2019/2020 (wg stanu na 30 września 2019 r.) 196 uczniów posiadało orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (na 2 075 uczniów ogółem), z czego 177 (tj. 90,31) to uczniowie szkół specjalnych.

Przyczyny wydania orzeczeń w latach 2017 – 2019 (odpowiednio) były następujące:

- słabosłyszący – 4, 3 i 3 przypadki;
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim: 13, 22 i 17 przypadków;
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym: 107 (w tym trzy – nauczanie indywidualne), 44 (w tym trzy – nauczanie indywidualne) i 87 (w tym pięć – nauczanie indywidualne);
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją: 30, 12 i 25 (w tym jeden – nauczanie indywidualne);
- z autyzmem, w tym zespołem Aspergera: 19, 19 i 27 (w tym dwa – nauczanie indywidualne);

- z niepełnosprawnością sprzężoną: 66 (w tym jeden – nauczanie indywidualne), 64 (w tym 1 – nauczanie indywidualne) i 70 (w tym cztery – nauczanie indywidualne);
- inne, tj. z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych: 46 (w tym dwa – nauczanie indywidualne), 42 (w tym trzy – nauczanie indywidualne) i 35.

Udział uczniów kształcących się w powiatowych szkołach specjalnych, którzy posiadali stosowne orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego był równy liczbie uczniów w szkole i wyniósł w latach szkolnych 2017/2018 – 2019/2020 odpowiednio: 174 (w tym czworo z nauczaniem indywidualnym, 181 (w tym sześcioro z nauczaniem indywidualnym) i 175 (w tym siedmioro z nauczaniem indywidualnym). Liczba uczniów z wydłużonym okresem nauki w ramach etapu edukacyjnego w latach 2017 – 2019 wyniosła odpowiednio: 30, 22 (w tym troje z nauczaniem indywidualnym) i 25.

(akta kontroli, tom I str. 89 - 94)

2. W latach 2017 – 2019 (wg stanu na 30 września) do Starostwa wpłynęło odpowiednio: 58, 82 i 106 wniosków rodziców/opiekunów prawnych o skierowanie dziecka do szkoły specjalnej. W tej liczbie odpowiednio 21, 22 i 36 wniosków dotyczyło skierowania do szkół specjalnych prowadzonych przez Powiat Lubelski, a pozostałe - skierowania do szkół specjalnych prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego. Do wszystkich wniosków o wydanie skierowania dołączone były orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. We wszystkich przypadkach uczniom posiadającym orzeczenie z publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej zapewniono odpowiednią – ze względu na niepełnosprawność – formę kształcenia specjalnego. Uczniom posiadającym orzeczenie z publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej Powiat Lubelski zapewnił – zgodnie z wnioskiem rodziców lub opiekunów prawnych – odpowiednią formę kształcenia, uwzględniającą rodzaj niepełnosprawności, zgodnie z wymogami art. 127 ust. 13 i 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁵. W przypadku nieprowadzenia przez Powiat placówki odpowiedniej ze względu na rodzaj niepełnosprawności⁶, bądź z uwagi na wyraźną prośbę rodziców/opiekunów prawnych o pomoc w uzyskaniu skierowania dziecka do wybranej konkretnej szkoły Starosta Lubelski podejmował skuteczne działania w celu zapewnienia uczniowi miejsca w wybranej szkole/placówce prowadzonej przez inny powiat. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiały się następująco:

- w 2017 r. wpłynęło 21 wniosków o skierowanie do szkoły specjalnej prowadzonej przez Powiat Lubelski, z czego siedem dotyczyło uczniów z terenu innych powiatów: z Powiatu Janowskiego do Gimnazjum w Żaluczu (1); z Powiatu Lubelskiego grodzkiego do Gimnazjum w Bystrzycy (3), w Powiatu Łęczyńskiego do Gimnazjum w Bystrzycy (1), z Powiatu Opolskiego do SPS w Matczynie (1) i do SPS w Bystrzycy (1). Równocześnie rodzice/opiekunowie prawni 37 uczniów z terenu Powiatu Lubelskiego zwrócili się z prośbą o wydanie skierowania do wskazanej przez nich konkretnej szkoły specjalnej prowadzonej przez inny powiat niż Powiat Lubelski, zapewniającej formę kształcenia zgodną ze wskazaniem w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. We wszystkich tych przypadkach Starosta Lubelski zwrócił się z prośbą do właściwego organu

⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 ze zm.

⁶ Szkoły specjalne, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lubelski (w SOSW w Bystrzycy, SOSW w Żaluczu i ZSS przy DPS w Matczynie), są nastawione głównie na kształcenie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami intelektualnymi i sprzężonymi.

prowadzącego z prośbą o wydanie stosownego skierowania. Wszystkie te prośby te zostały załatwione pozytywnie i w ich wyniku zostały wydane skierowania: w 32 przypadkach - przez Prezydenta Miasta Lublin (15 do szkoły podstawowej specjalnej, 13 do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy i cztery do innej odpowiedniej ze względu na niepełnosprawność); w trzech przypadkach – przez Starostę Puławskiego (do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w dwóch przypadkach – przez Starostę Kraśnickiego (do szkoły podstawowej specjalnej i do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy).

- w 2018 r. wpłynęły 22 wnioski o skierowanie do szkoły specjalnej prowadzonej przez Powiat Lubelski, z czego sześć dotyczyło uczniów z terenu innych powiatów, tj. z Powiatu Lubelskiego grodzkiego do SPS w Bystrzycy (1), z Powiatu Lubartowskiego do SPS w Bystrzycy (1); z Powiatu Opolskiego do SPS w Żaluczu (1) i do Gimnazjum w Matczynie (1); z Powiatu Kraśnickiego do SPS w Bystrzycy (1) i SSPP w Żaluczu (1). Do Starostwa Powiatowego w Lublinie wpłynęło też 60 wniosków o skierowanie do wskazanej we wniosku rodzica/opiekuna prawnego szkoły specjalnej prowadzonej przez inny powiat niż Powiat Lubelski. Starosta Lubelski wystąpił z prośbą do właściwego organu prowadzącego szkołę o wydanie stosownego skierowania i uzyskał potwierdzenie wydania takiego skierowania: w 49 przypadkach - przez Prezydenta Miasta Lublin (27 do szkoły podstawowej specjalnej, 17 do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub szkoły branżowej; 4 do liceum ogólnokształcącego lub szkoły policealnej, 1 do gimnazjum specjalnego); w jednym przypadku – przez Starostę Puławskiego (do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w trzech przypadkach – przez Starostę Kraśnickiego (dwa do szkoły podstawowej specjalnej i jeden do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w czterech przypadkach – przez Starostę Świdnickiego (trzy do szkoły podstawowej specjalnej i jeden do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w trzech przypadkach – przez Starostę Opolskiego (do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy).
- w 2019 r. wpłynęło 36 wniosków o skierowanie do szkoły specjalnej prowadzonej przez Powiat Lubelski, z czego 11 dotyczyło uczniów z terenu innych powiatów, tj. z Powiatu Lubelskiego grodzkiego do SPS w Bystrzycy (2), do SSPP w Bystrzycy (2), do SSPP w Żaluczu (1); z Powiatu Łęczyńskiego do SPS w Bystrzycy (3); z Powiatu Opolskiego do SSPP w Matczynie (1); z Powiatu Janowskiego do SSPP w Żaluczu (1); z Powiatu Świdnickiego do SPS w Żaluczu (1). Równocześnie w tym czasie złożonych zostało 70 wniosków przez rodziców/opiekunów prawnych uczniów z terenu Powiatu Lubelskiego o skierowanie do wskazanej we wniosku szkoły specjalnej prowadzonej przez inny powiat niż Powiat Lubelski. Do wniosków dołączone były stosowne orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Starosta Lubelski wystąpił z prośbą do właściwego organu prowadzącego szkołę o wydanie stosownego skierowania i uzyskał potwierdzenie wydania takiego skierowania: w 61 przypadkach – do szkoły/placówki prowadzonej przez Miasto Lublin (20 do szkoły podstawowej specjalnej, 30 do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, 11 do innej np. liceum specjalnego, techników, szkoły policealnej); w pięciu przypadkach – do szkoły prowadzonej przez Powiat Puławski (dwa do szkoły podstawowej specjalnej i trzy do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w jednym przypadku – do szkoły prowadzonej przez Powiat Kraśnicki (do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy); w trzech przypadkach – do szkoły prowadzonej przez Powiat Świdnicki (dwa do szkoły podstawowej specjalnej i jeden do szkoły przysposabiającej do pracy).

(akta kontroli, tom I str. 95 - 98)

3. Szkoły i placówki kształcenia specjalnego na terenie Powiatu Lubelskiego funkcjonują na podstawie aktualnej uchwały w sprawie planu sieci szkół. Rada Powiatu podjęła w dniu 23 lutego 2017 r. uchwałę Nr XXXI/315/2017 w sprawie projektu dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych na terenie Powiatu Lubelskiego. Uchwała spełniała wymogi określone w art. 213 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe i uzyskała wymagana art. 215 ww. ustawy pozytywną opinię Lubelskiego Kuratora Oświaty, a także związków zawodowych⁷. Rada Powiatu w dniu 30 marca 2017 r. podjęła uchwałę Nr XXXII/332/2017 w sprawie dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych na terenie Powiatu Lubelskiego.

(akta kontroli, tom I str. 42 - 55, 99 - 120)

W analizowanym okresie w planie sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych wprowadzone zostały zmiany, każdorazowo po uzyskaniu pozytywnej opinii Lubelskiego Kuratora Oświaty⁸, polegające na uwzględnieniu w nich szkół branżowych, dla których organem prowadzącym jest: Minister Sprawiedliwości⁹ i Gmina Wysokie¹⁰.

(akta kontroli, tom I str. 121 - 135)

4. W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu Lubelskiego nie funkcjonowały szkoły lub placówki specjalne publiczne lub niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli, tom I str. 42-55, 57, 129-135)

5. W kwestii diagnozowania potrzeb szkół i placówek kształcenia specjalnego oraz warunków lokalowych i organizacyjnych szkół specjalnych stwierdzono, że:

a) Powiat Lubelski posiada Strategię Rozwoju Powiatu Lubelskiego na lata 2016-2022 (z perspektywą do roku 2030), będącą aktualizacją strategii rozwoju powiatu lubelskiego na lata 2015-2017. Została ona opracowana przez podmiot zewnętrzny i przyjęta Uchwałą Nr XVI/127/2016 Rady Powiatu w Lublinie z 8 stycznia 2016 r. W strategii tej nie ma bezpośrednich odniesień do szkół specjalnych, jednak, jak wynika z informacji przedłożonej przez Wicestarostę Lubelskiego, zarówno każdy ze specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, jak i zespół szkół specjalnych posiadają koncepcje, wieloletnie plany i strategie rozwoju. I tak SOSW w Bystrzycy, w dokumentach pn. „Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Bystrzycy na lata 2013 – 2018”, „Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Bystrzycy na lata 2018 – 2023” oraz „Jak zbudować markę SOSW w Bystrzycy, czyli wizja i misja Ośrodka (2019 – 2022)” zawarł m.in. diagnozę stanu obecnego oraz cele Ośrodka (w perspektywie kilkuletniej), do których w szczególności należy dążenie do rozwoju osobowości uczniów, doskonalenie zespołu pracowników, współpraca ze środowiskiem zewnętrznym, systematyczna promocja placówki, stwarzanie uczniom warunków udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania, konkursach artystycznych, zawodach sportowych oraz przygotowanie uczniów

⁷ Opinia z dnia 10 marca 2017 r. NSZZ Solidarność Region Środkowo-Wschodni; opinia z dnia 21 marca 2017 r. Rady OPZZ Województwa Lubelskiego; opinia z 21 marca 2017 r. Forum Związków Zawodowych Zarządu Wojewódzkiego; opinia z 22 marca 2017 r. ZNP Zarządu Oddziału Powiatowego.

⁸ Opinia z 27 grudnia 2017 r. i opinia z 23 września 2019 r.

⁹ Uchwała Rady Powiatu Nr XLVI/474/2018 z 22 marca 2018 r.

¹⁰ Uchwała Rady Powiatu Nr XX/166/2019 z 26 września 2019 r.

z niepełnosprawnością w stopniu lekkim do sprawdzianu ośmioklasisty i egzaminu gimnazjalnego. W dokumentach tych korzystano z wyników ze sprawozdań nauczycieli zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych, wychowawców grup, pedagoga, psychologa, wniosków z nadzoru pedagogicznego, ewaluacji wewnętrznej oraz bieżącego nadzoru nad działalnością ośrodka.

SOSW w Załuczu posiada „Koncepcję rozwoju na lata 2017-2022. Budowanie marki SOSW w Załuczu”, opartą na efektach pracy Rady Pedagogicznej, Rodziców, Pracowników administracji i obsługi i Samorządu Uczniowskiego. Zawarto w niej szczegółową diagnozę stanu aktualnego, analizę SWOT (do mocnych stron zaliczono m.in. kadrę, nowoczesną bazę wyposażoną w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, szeroką współpracę ze środowiskiem zewnętrznym; do słabych stron – malejącą liczbę uczniów będącą m.in. wynikiem niedostatecznej świadomości rodziców posyłających dzieci do szkół ogólnodostępnych mimo ich specjalnych potrzeb edukacyjnych) oraz zamierzenia na lata 2017 – 2021, m.in. poszerzenie oferty edukacyjnej o nowe formy, w szczególności dla dzieci autystycznych i z niepełnosprawnościami sprzężonymi (niepełnosprawność intelektualna i autyzm), maksymalne usprawnienie uczniów m.in. poprzez wprowadzenie zajęć z zakresu hipoterapii (we współpracy z jedną z powiatowych ponadpodstawowych szkół), kontynuowanie działań w zakresie rozwoju bazy dydaktycznej i działalności inwestycyjno-modernizacyjnej (tworzenie terenów zielonych, miejsc rekreacji dzieci. W ramach usuwania barier architektonicznych – po montażu platformy przyschodowej zakup schodolaza (np. w ramach projektów realizowanych przez PFRON lub PCPR).

ZSS w Matczynie posiada „Pięcioletni plan rozwoju szkoły w latach 2017 – 2022” i „Pięcioletni plan rozwoju szkoły w latach 2019 – 2024 Budowanie Marki Szkoły”, które zawierają diagnozę słabych stron (np. niski poziom umiejętności komunikacyjnych uczniów, małe możliwości wyrażania uczuć i emocji poprzez np. działania artystyczne) i mocnych stron, a także kierunki rozwoju (m.in. promocja placówki w środowisku lokalnym, tworzenie pozytywnego obrazu, rozwój kompetencji komunikacyjnych uczniów). Dokumenty te zostały opracowane z wykorzystaniem ankiety przeprowadzonej wśród Rady Pedagogicznej i analizy własnej Ośrodka.

(akta kontroli, tom I str. 58, 136 - 205)

b) Potrzeby szkół specjalnych w zakresie zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych były realizowane w oparciu o indywidualne predyspozycje i zainteresowania uczniów i raporty z ewaluacji wewnętrznej (SOSW w Załuczu¹¹). W SOSW w Bystrzycy organizacja zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych¹² wynikała z planu zajęć edukacyjnych oraz harmonogramu wyjazdów uczniów do domu (wynikającego z organizowanego przez gminy dowozu uczniów niepełnosprawnych do domu), a realizacja zajęć pozalekcyjnych – odpowiadała potrzebom i zainteresowaniom uczniów i wynikała z wielospecjalistycznych ocen i diagnoz ucznia i indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. W ZSS w Matczynie w okresie objętym kontrolą prowadzono: koło plastyczne i teatralne, zajęcia kulinarne, biblioterapię, zajęcia czytelnicze i inne rozwijające zainteresowania.

(akta kontroli, tom I str. 60, 206 - 208)

¹¹ Koło teatralne „Tacy sami”, Koło teatralne „Guzik z pętelką” – teatrzyk kukiełkowy, koło sportowe „Tęcza Załucze”, koło przyrodnicze „Wiosenna konwalia”, koło plastyczne „Zaczarowany ołówek”, koło ekologiczne, koło techniczne „Złota rączka”, zespół wokalny „Fantazja”, klub „Czyścioszek”, koło informatyczne.

¹² Zajęcia ceramiczne, muzyczne, sportowe, fotograficzne, komputerowe, plastyczne, teatralne.

c) Zgodnie z art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela¹³ w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli¹⁴.

W okresie poddanym kontroli Powiat rzetelnie diagnozował potrzeby kadrowe szkół specjalnych oraz potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W SOSW w Załuczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie potrzeby kadrowe wynikały z ramowego programu nauczania. Były diagnozowane na podstawie projektów arkusza organizacyjnego na kolejne lata szkolne, z uwzględnieniem potrzeb uczniów wynikających z wydanych orzeczeń i indywidualnych predyspozycji uczniów (dotyczyło to zajęć pozalekcyjnych).

Na podstawie informacji, corocznie przekazywanych do Starostwa przez Dyrektorów SOSW w Załuczu i Bystrzycy oraz ZSS w Matczynie na etapie prac nad budżetem Powiatu, na temat wysokości planowanych rocznych środków finansowych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli Na 2017 r. na wynagrodzenia osobowe nauczycieli zaplanowano 17 396 486 zł, a na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli 173 965 zł, tj. 1%. W kolejnych latach (2018 – 2020) były to kwoty (odpowiednio): na wynagrodzenia osobowe nauczycieli 19 065 700 zł, 20 327 787 zł i 24 365 032 zł, a na kształcenie i doskonalenie zawodowe 190 657 zł (1%), 162 622,30 zł (0,8%) i 194 920,25 zł (0,8%). Kwoty te zostały ujęte w budżetach Powiatu na lata 2017-2020 (w dziale 758, rozdziale 75818 Rezerwy ogólne i celowe, § 4810).

Kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w SOSW w Załuczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie odbywało się na podstawie planów corocznie uchwalanych przez rady pedagogiczne i obejmowało w szczególności kształcenie w formie studiów podyplomowych np. z zakresu edukacji plastycznej, rewalidacji i edukacji osób ze spektrum autyzmu, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, terapii pedagogicznej z elementami rewalidacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, logopedii, oligofrenopedagogiki.

(akta kontroli, tom I str. 60 - 61, 210 - 222)

d) Zarząd Powiatu, stosownie do wymogów art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, w okresie objętym kontrolą przedstawiał, Radzie Powiatu, informacje o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu lubelskiego: za rok szkolny 2016/2017 – 31.10.2017 r.; za rok 2017/2018 – 17.10.2018 r., a za rok szkolny 2018/2019 – 31.10.2019 r., tj. z zachowaniem terminu, określonego w ww. przepisie. W dokumentach tych zawarto dane o wynikach sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych uczniów szkół powiatowych. W przypadku szkół specjalnych, z uwagi na posiadane orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego¹⁵ uczniowie szkół specjalnych w ZSS w Matczynie i SOSW w Załuczu nie przystępowali do egzaminów i w informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych zaprezentowano ich osiągnięcia, np. w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych (w okresie objętym kontrolą było to po kilkadziesiąt wydarzeń, np.: przegląd kołód i pastorałek, konkurs na gwiazdę betlejemską, olimpiady specjalne, zawody ogólnopolskie, konkursy plastyczne, konkursy piosenki, konkursy fotograficzne, konkurs historyczny pn. „100 pytań na 100 lecie odzyskania niepodległości”, Mistrzostwa Województwa

¹³ Dz. U. z 2019 r., poz. 2215.

¹⁴ Od 1 stycznia 2019 r. Wcześniej, tj. od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. był to 1% planowanych rocznych środków przeznaczanych na wynagrodzenie osobowe nauczycieli.

¹⁵ Ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

w Warcabach, Powiatowa Olimpiada Integracyjna „Dasz radę”, Wojewódzkie Mistrzostwa w Lekkiej Atletyce, turniej koszykówki, powiatowy przegląd kolęd i pastorałek, zawody sportowe, Ogólnopolskie Igrzyska Olimpiad Specjalnych w Tenisie stołowym w Katowicach, Zawody Olimpiad Specjalnych w Piłce Nożnej w Kraśniku, Festiwal Piosenki Turystycznej).

W okresie objętym kontrolą tylko uczniowie szkół specjalnych w SOSW w Bystrzycy przystąpili: do egzaminów gimnazjalnych (w 2017 r. dwoje uczniów, w 2018 r. - pięcioro i w 2019 r. - czworo) i do egzaminu ośmioklasisty (w 2019 r. dwoje uczniów). W informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych nie ma odniesienia do ewentualnych problemów (organizacyjnych, lokalowych) w szkołach specjalnych.

(akta kontroli, tom I str. 59, 223 - 242)

6. Wydatki na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek kształcenia specjalnego były planowane w ramach corocznych prac nad budżetem Powiatu Lubelskiego. Koszty kształcenia w prowadzonych przez Powiat specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i zespole szkół specjalnych, w tym w poszczególnych szkołach specjalnych funkcjonujących w ramach tych jednostek szacowano przy współudziale dyrektorów tych jednostek, uwzględniając zgłaszane przez nich potrzeby. Zarząd Powiatu terminowo, zgodnie z wymogami art. 248 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶ przekazał do tych jednostek informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych. Rada Powiatu, stosownie do wymogów art. 234 ustawy o finansach publicznych uchwałą Nr XLVIII/437/10 z dnia 10 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej uchwaliła wymaganą szczegółowość projektu budżetu Powiatu, terminy obowiązujące w toku prac nad projektem uchwały budżetowej oraz wymogi dotyczące uzasadnienia i materiały informacyjne, które Zarząd Powiatu był obowiązany przedłożyć Radzie Powiatu wraz z projektem uchwały budżetowej. Z zachowaniem ww. terminów i wymaganą szczegółowością Zarząd Powiatu uchwalił obowiązujące w okresie objętym kontrolą, zasady i tryb opracowania materiałów planistycznych do projektów budżetów Powiatu Lubelskiego. W zakresie dotyczącym planowania wydatków na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek kształcenia specjalnego, kierownicy tych jednostek byli obowiązani do: opracowania materiałów planistycznych, obejmujących: wskazane w uchwale zestawienia tabelaryczne oraz sporządzone w formie opisowej szczegółowe uzasadnienie poszczególnych rodzajów wydatków i przedłożenia ich Skarbnikowi Powiatu Lubelskiego.

(akta kontroli, tom I str. 243 - 282)

Analizę dokumentacji związanej z planowaniem wydatków przeprowadzono na próbie dokumentów dotyczących przygotowania budżetu na 2019 r. Ustalono, że:

- Zarząd Powiatu Lubelskiego przekazał wytyczne do opracowania materiałów planistycznych i określił termin ich przedłożenia.
- Z zachowaniem ww. terminu jednostki przedłożyły materiały planistyczne w wymaganej szczegółowości, wraz ze stosownym uzasadnieniem.
- Po analizie zgłoszonych potrzeb, Członek Zarządu Powiatu przekazał jednostkom informacje o przyjętych wstępnych kwotach limitu wydatków – do sporządzenia projektów planów finansowych. W oparciu o te dane jednostki terminowo przedłożyły projekty planów finansowych, a niezwłocznie - po uchwaleniu budżetu Powiatu, otrzymały dane finansowe do sporządzenia planów finansowych. Plany te jednostki złożyły w wymaganym terminie.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

- Kwoty wydatków szkół specjalnych wg uchwały budżetowej były niższe od oszacowanych przez te jednostki¹⁷, ale w trakcie roku budżetowego limit wydatków został zwiększony do poziomu wnioskowanego jeszcze na etapie prac planistycznych¹⁸, a realizacja wydatków była na poziomie 99,99%.

Analiza wykonana na próbie wydatków na: zakup materiałów biurowych i wyposażenia; zakup pomocy naukowych i dydaktycznych, zakup usług remontowych wykazała, że szkołom przyznane zostały środki finansowe w wysokości zgodnej z zapotrzebowaniem.

(akta kontroli, tom I str. 209 - 211, 283)

7. W latach 2017 – 2019 dochody Powiatu z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej wyniosły odpowiednio: 32 450 117 zł, 33 227 276 zł i 35 471 006 zł.

Z kwoty otrzymanych w 2017 r. środków finansowych z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, 10 523 993 zł stanowiła subwencja na kształcenie specjalne¹⁹, z czego 2 671 125,07 zł - na realizację zadań w SOSW w Żaluczu, 3 132 628,16 zł - w ZSS w Matczynie i 3 009 639,52 zł - w SOSW w Bystrzycy.

W 2018 r. z otrzymanej kwoty z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, 10 688 572 zł stanowiła subwencja na kształcenie specjalne²⁰, w tym 3 032 158,75 zł na realizację zadań w SOSW w Żaluczu; 3 735 652,61 zł w ZSS w Matczynie i 3 734 180,34 zł w SOSW w Bystrzycy.

W 2019 r. z uzyskanych z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej środków finansowych, kwotę 11 025 903 zł stanowiła subwencja na kształcenie specjalne²¹, z czego 3 277 105,44 zł - na realizację zadań w SOSW w Żaluczu, 4 106 147,92 zł w ZSS w Matczynie i 3 718 015,91 zł w SOSW w Bystrzycy.

W 2019 r. Powiat sfinansował wydatki w kwocie 317 919 zł na kształcenie specjalne, które nie miały pokrycia w subwencji oraz dotacji.

W 2017 r. Powiat uzyskał dotację na zadania bieżące w kwocie 30 152,16 zł na zapewnienie uczniom SOSW w Żaluczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów edukacyjnych oraz dotację majątkową z PFRON na zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych dla SOSW w Bystrzycy w ramach *Programu wyrównywania różnic między regionami III* (66 000 zł, co stanowiło 55% kosztów zakupu pojazdu) i dotację bieżącą z WFOŚiGW dla SOSW w Żaluczu w ramach zadania *Pielęgnacja terenów zieleni w placówkach oświatowych Powiatu Lubelskiego* (4 917 zł).

W 2018 r. dotacja celowa z budżetu państwa na zapewnienie uczniom SOSW w Żaluczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów edukacyjnych wyniosła 21 915,24 zł. Ponadto Powiat pozyskał dotację z PFRON na zakup samochodu do przewozu dzieci niepełnosprawnych w SOSW w Żaluczu w kwocie 80 000 zł (52,3% kosztu zakupu).

W 2019 r. Powiat uzyskał środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej kwocie 8 386 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie innych zadań o jednorazowym charakterze nieuwzględnionych w części oświatowej subwencji

¹⁷ W przypadku SPS w Matczynie – o ok. 6%, Gimnazjum w Matczynie – ok. 11%, SPP w Matczynie – ok. 4%, SPS w Bystrzycy – ok. 6,5%, Gimnazjum w Bystrzycy – ok. 6,5%, SPP w Bystrzycy – 6,7%, SPS w Żaluczu – ok. 10%, Gimnazjum w Żaluczu – 10,5% i SPP w Żaluczu – ok. 7%.

¹⁸ Limit wydatków w porównaniu do oszacowanych potrzeb wyniósł: dla SPS w Matczynie – 96%, Gimnazjum w Matczynie – 115%, SPP w Matczynie – 98%, SPS w Bystrzycy – 105%, Gimnazjum w Bystrzycy – 93%, SPP w Bystrzycy – 105%, SPS w Żaluczu – 107%, Gimnazjum w Żaluczu – 60% i SPP w Żaluczu – 101%.

¹⁹ Kalkulacja kwoty części subwencji oświatowej ogólnej na realizację zadań wymagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w 2017 r.

²⁰ Kalkulacja kwoty części subwencji oświatowej ogólnej na realizację zadań wymagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w 2018 r.

²¹ Kalkulacja kwoty części subwencji oświatowej ogólnej na realizację zadań wymagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w 2019 r.

ogólnej na rok 2019 w zakresie świadczeń na start dla 11 nauczycieli stażystów, z których troje to nauczyciele szkół specjalnych (przypadająca dla nich kwota z rezerwy wynosiła 3 049,44 zł); dotacje celowe z budżetu państwa w kwocie 29 363,82 zł na zakup tablic interaktywnych w ramach rządowego programu „Aktywna tablica” dla SOSW w Żaluczu (14 000 zł) i na zapewnienie uczniom SOSW w Żaluczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów edukacyjnych (15 363,82 zł).

W okresie objętym kontrolą Powiat Lubelski nie otrzymał środków z UE na zadania związane z prowadzeniem szkół specjalnych, ale zawarł umowę na dofinansowanie zadania „Ciepło dla Żalucza”, które będzie współfinansowane środkami z UE (560 030,67 zł).

W latach 2017 – 2018 wydatki na kształcenie w szkołach i placówkach specjalnych miały pokrycie w uzyskanych ze źródeł zewnętrznych środkach finansowych, natomiast w 2019 r. z budżetu Powiatu Lubelskiego zostały sfinansowane wydatki w wysokości 317 919 zł.

(akta kontroli, tom II str. 1 - 7, 59 - 63)

8. Powiat Lubelski przekazując środki finansowe szkołom specjalnym opierał się na potrzebach zgłaszanych przez szkoły, uwzględniając specyfikę szkół (tj. uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przestrzegając wag określonych w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej).

Do SOSW w Żaluczu w 2017 r. przekazano łącznie 2 696 411,93 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 2 696 126,91 zł (99,99%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 617 116,24 zł (wykonanie 616 930,24 zł, tj. 99,97%), gimnazjum specjalne – 257 150 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 383 052 zł (100%). W 2018 r. przekazano 3 057 541,09 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 2 941 824,88 zł (96%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 848 730 zł (100%), gimnazjum specjalne – 198 182,06 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 501 888,46 zł (100%). W 2019 r. z przekazanej kwoty 3 302 105,44 zł wydano 3 302 100,96 zł (99,99%), w tym: szkoła podstawowa specjalna – 1 192 886,27 zł (100%), gimnazjum specjalne – 67 736,73 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy - 533 396,99 zł (100%).

Do ZSS w Matczynie w 2017 r. przekazano łącznie 3 180 754,20 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 3 178 625,03 zł (99,93%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 2 437 195,34 zł (wykonanie 2 435 623,09 zł, tj. 99,93%), gimnazjum specjalne – 157 370,33 zł (wykonanie 156 813,41 zł tj. 99,64%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 536 977,49 zł (100%). W 2018 r. przekazano 3 777 225,61 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 3 644 025,61 zł (96,5%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 2 947 651,99 zł (zrealizowano 2 814 451,99 zł, tj. 95,5%), gimnazjum specjalne – 106 660,14 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 671 771,18 zł (100%). W 2019 r. z przekazanej kwoty 4 137 557,66 zł wydano 4 132 145,72 zł (99,98%), w tym: szkoła podstawowa specjalna – 3 149 099,75 zł (wydatki zrealizowane 3 148 099,75 zł tj. 99,97%), gimnazjum specjalne – 141 966,17 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 800 251,30 zł (zrealizowano 799 442,36 zł, tj. 99,89%).

Do SOSW w Bystrzycy w 2017 r. przekazano łącznie 3 055 800,11 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 3 050 237,64 zł (99,82%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 802 282,49 zł (wykonanie 802 246,88 zł, tj. 99,99%), gimnazjum specjalne – 610 475,62 zł (99,99%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 294 570 zł (100%). W 2018 r. przekazano 3 771 492,93 zł, wydatki zrealizowano w kwocie 3 650 620,57 zł (96,80%), w tym szkoła podstawowa specjalna – 1 293 622,10 zł (zrealizowano 1 291 626,76 zł, tj. 99,84%), gimnazjum specjalne –

407 721,42 zł (zrealizowano 407 228,47 zł tj. 99,87%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 334 470,51 zł (zrealizowano 333 557,33 zł tj. 99,73%). W 2019 r. z przekazanej kwoty 3 762 286,30 zł wydano 3 755 986,97 zł (99,83%), w tym: szkoła podstawowa specjalna – 1 607 831,71 zł (100%), gimnazjum specjalne – 157 447,36 zł (100%), szkoła specjalna przysposabiająca do pracy – 403 977,82 zł (100%).

W latach 2018 – 2019 Powiat przeznaczył na realizację zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego oraz na organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych²² środki finansowe w wysokości odpowiednio: 10 688 671,29 zł i 11 376 235,65 zł, tj. w kwotach wyższych niż kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej (odpowiednio: 10 688 572 zł i 11 025 903 zł) na uczniów, wychowanków i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, szkołach i placówkach, prowadzonych przez Powiat, w zakresie tych zadań, co było zgodne z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych²³. Na rok 2017 plan na nauczanie specjalne wynosił 9 066 396,18 zł i był niższy niż subwencja na nauczanie specjalne (10 523 933 zł).

(akta kontroli, tom II str. 64 - 103)

9. Wydatki Powiatu na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek kształcenia specjalnego, w latach 2017 – 2019 wyniosły odpowiednio: 9 159 655 zł, 10 438 257 zł i 11 336 604 zł, w tym 8 970 155 zł (97,93%), 10 284 657 zł (98,53%) i 11 328 104 zł (99,93%) stanowiły wydatki bieżące. Wydatki majątkowe w tym okresie wyniosły: 189 500 zł w 2017 r., 153 600 zł w 2018 r. i 8 500 zł w 2019 r. Struktura wydatków na kształcenie specjalne przedstawiała się następująco:

- szkoły podstawowe specjalne (wyłącznie wydatki bieżące), które wyniosły, odpowiednio: 3 855 001 zł (tj. 42,09% wydatków na prowadzenie szkół i kształcenie specjalne), 4 955 809 zł (47,48%) i 5 948 818 (52,47%);
- gimnazja specjalne i klasy dotychczasowego gimnazjum specjalnego prowadzone w szkołach innego typu (wyłącznie wydatki bieżące), odpowiednio: 1 024 534 zł (11,19% wydatków na prowadzenie szkół i kształcenie specjalne), 712 071 zł (6,82%) i 367 150 zł (3,24%);
- szkoły zawodowe specjalne ogółem (wyłącznie wydatki bieżące), odpowiednio: 1 214 599 zł (13,26% wydatków na prowadzenie szkół i kształcenie specjalne), 1 507 217 zł (14,44%) i 1 736 817 zł (15,32%);
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, odpowiednio: 2 822 900 zł (z czego 6,71% stanowiły wydatki majątkowe, a 93,29% – bieżące), 3 078 554 zł (z czego 4,99% to wydatki majątkowe, a 95,01% - bieżące) i 3 008 990 zł (z czego 0,28% stanowiły wydatki majątkowe, 99,72% - bieżące).

(akta kontroli, tom II str. 104-105)

10. Wydatki Powiatu na zadania związane z kształceniem specjalnym, przedstawione w pkt 9 wystąpienia pokontrolnego, zostały sfinansowane ze środków subwencji ogólnej na kształcenie specjalne, dotacji celowych z budżetu państwa oraz wpływów z państwowych funduszy celowych na zadania oświatowe z obszaru kształcenia specjalnego. W latach 2017 – 2019 wpływy z ww. tytułów wyniosły

²² W kwotach tych są również wydatki w wprowadzonym od 1 stycznia 2018 r. rozdziale 80152 klasyfikacji budżetowej (Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych), tj. wydatki związane z realizacją zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w tych szkołach, inne niż klasyfikowane w rozdziałach: 80111, 80121 i 80134.

²³ Dz. U. z 2020 r., poz. 17.

odpowiednio: 10 523 993 zł, 10 688 572 zł i 11 025 903 zł, co stanowiło 114,90% kwoty wydatków w 2017 r., 102,2% w 2018 r. i 97% w 2019 r.

Powiat Lubelski ponosił również wydatki na finansowanie wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR) oraz na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w innych szkołach niż szkoły specjalne, tj. w Zespole Szkół w Bychawie i Zespole Szkół Zawodowych w Bychawie, Zespole Szkół w Bełżycach, Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Pszczelnej Woli, Zespole Szkół Techniki Rolniczej w Piotrowicach, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Niemcach. W latach 2017 – 2019 na WWR wydatkowano łącznie 119 573,49 zł, 104 267,93 zł i 100 680,13 zł, a z tytułu realizacji zadań w innych szkołach niż szkoły specjalne – 253 003,43 zł, 186 679,59 zł i 274 966,38 zł.

(akta kontroli, tom II, str. 7, 101 - 105)

W latach 2017 – 2019 Powiat otrzymał z budżetu państwa dotacje celowe na zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Podstawą ich przyznania były składane corocznie wnioski do Kuratora Oświaty w Lublinie. Prowadzone przez Powiat SOSW w Żaluczu, SOSW w Bystrzycy i ZSS w Matczynie otrzymały z tego tytułu odpowiednio: 30 152,16 zł (w rozdziałach 80101 i 80111) w 2017 r., 21 915,24 zł w 2018 r. i 15 363,82 zł w 2019 r. (w rozdziale 80153).

Rozliczenie wykorzystania dotacji Starosta Lubelski przedłożył Kuratorowi Oświaty w Lublinie w dniach: 19.01.2018 r. (25.01.2018 r. – korekta), 18.01.2019 r. i 9.01.2020 r., a niewykorzystane kwoty dotacji (867,73 za 2017 r., 41,96 zł za 2018 r. i 0,56 zł za 2019 r.) zostały zwrócone na koniec poszczególnych lat do budżetu Wojewody Lubelskiego.

(akta kontroli, tom II str. 106 - 147)

W 2019 r. Powiat Lubelski otrzymał dotację celową z budżetu państwa w kwocie 14 000 zł na zakup tablic interaktywnych dla SOSW w Żaluczu. W dniu 24 czerwca 2019 r. działający w imieniu Wojewody Lubelskiego²⁴ Lubelski Kurator Oświaty zawarł z Powiatem Lubelskim umowę Nr 74/AT/2019 (dalej: *umowa o wsparcie*), na mocy której Wojewoda Lubelski udzielił Powiatowi Lubelskiemu wsparcia finansowego w formie dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 14 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych, wskazanych we wniosku dyrektora Szkoły Podstawowej Specjalnej w Żaluczu. Powiat został zobowiązany do wykonania tego zadania (w zakresie rzeczowym i finansowym) do 31 grudnia 2019 r. oraz do zapewnienia we własnym zakresie, w odniesieniu do SPS w Żaluczu, wkładu własnego w wysokości co najmniej 20% kosztów realizacji zadania, tj. 3 500 zł. Rozliczenie wykorzystania dotacji (według wzoru stanowiącego załącznik do umowy) należało złożyć po wykonaniu zadania, a do dnia 30 czerwca 2020 r. – sprawozdanie z realizacji programu, zawierające: zestawienie ilościowo-wartościowe wydatków dokonanych w ramach udzielonego wsparcia finansowego z wyszczególnieniem wkładu własnego, ocenę wpływu stosowania tablic na zaangażowanie nauczycieli w proces nauczania i uczniów w proces uczenia się oraz charakterystykę problemów i barier w realizacji programu.

W planie finansowym SOSW w Żaluczu na 2019 r. (w rozdziale 80102, § 4240) przewidziano na ten cel wydatki w kwocie 17 500 zł. Wydatki zrealizowano w całości.

²⁴ Na podstawie porozumienia Nr 803 Wojewody Lubelskiego z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie powierzenia Lubelskiemu Kuratorowi Oświaty zadań związanych z realizacją Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017 – 2019 „Aktywna tablica”.

Stosownie do postanowień umowy o wsparcie Powiat sporządził rozliczenie dotacji. Została ona w całości wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. SOSW w Żaluczu wyposażył trzy sale lekcyjne w trzy tablice interaktywne o przekątnej 65 cali. Umożliwiają one wykorzystywanie w procesie nauczania nowoczesnych pomocy dydaktycznych, wybranych przez szkołę zgodnie ze zdefiniowanymi potrzebami, podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli przez zmianę sposobu myślenia o możliwościach wykorzystywania nowych technologii, a także pozwalają na rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych. Upowszechnienie interaktywnych metod pracy na zajęciach edukacyjnych z różnych przedmiotów wspomaga proces kształcenia.

(akta kontroli, tom II str. 39, 42, 148 - 154)

11. Średni koszt kształcenia ucznia w szkołach specjalnych prowadzonych przez Powiat Lubelski w latach budżetowych 2017 – 2019 wynosił²⁵ (wg typów szkół):

- w szkołach podstawowych specjalnych, odpowiednio: 34 328,86 zł, 41 302,87 zł i 47 825,55 zł,
- w gimnazjach specjalnych, odpowiednio: 29 331,15 zł, 32 678,55 zł i 45 836,49 zł,
- w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy, odpowiednio: 30 016,76 zł, 35 008,25 zł i 35 200,85 zł.

(akta kontroli, tom II str. 156 - 161)

12. Stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 2 oraz art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe Powiat zapewnił w okresie objętym kontrolą warunki umożliwiające stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym.

a) W 2017 r. dla SOSW w Bystrzycy zakupiony został autobus do przewozu osób niepełnosprawnych. Poniesione na ten cel wydatki w kwocie 120 000 zł w części (66 000 zł) były dofinansowane przez PFRON, a pozostałą kwotę 54 000 zł sfinansowano z budżetu Powiatu Lubelskiego. W SOSW w Bystrzycy, w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie ustalenia właściciela działki, na której położony jest zespół dworsko-parkowy będący siedzibą SOSW nie ponoszono wydatków inwestycyjnych w odniesieniu do budynku Ośrodka. W SOSW w Żaluczu wykonany został montaż platformy przyschodowej do transportu uczniów niepełnosprawnych za kwotę 49 500 zł i wykonano prace polegające na usunięciu uchybień sanitarno-higienicznych za kwotę 20 000 zł.

W roku 2018 na potrzeby SOSW w Żaluczu zrealizowano, w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych przystosowany do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Wydatki na ten cel wyniosły 153 000 zł, z czego 80 000 zł dofinansowano z PFRON, a pozostałą kwotę stanowiły środki własne Powiatu Lubelskiego. W roku 2019 rozpoczęto zadanie pn. „Ciepło dla Żalucza”, które będzie współfinansowane ze środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (Oś priorytetowa 5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna. Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego). Realizację projektu zaplanowano na lata 2019 – 2020. W 2019 r. Starostwo Powiatowe w Lublinie poniosło wydatki 8 500 zł na opracowanie dokumentacji. Do dnia 18 maja 2020 r. nie poniesiono wydatków na realizację tego zadania.

(akta kontroli, tom I str. 59 - 60, tom II str. 8 - 58, 162)

²⁵ Wyliczenia własne NIK na podstawie: rocznych jednostkowych sprawozdań RB-28S z: SOSW w Bystrzycy, SOSW w Żaluczu i ZSS w Matczynie oraz danych o liczbie uczniów szkół na dzień 30 września lat 2016 – 2019.

b) Reforma oświaty, wprowadzona z dniem 1 września 2017 r., nie wpłynęła na zmianę warunków lokalowych w szkołach specjalnych funkcjonujących w SOSW w Bystrzycy i w SOSW w Żaluczu. W SPS w Bystrzycy funkcjonuje osiem oddziałów, a w SSPP - trzy oddziały. Szkoły dysponują łącznie 17 salami lekcyjnymi. W SOSW w Żaluczu jest dziesięć oddziałów, do dyspozycji których pozostaje osiem sal lekcyjnych, trzy pracownie specjalistyczne, sala widowiskowo-gimnastyczna i sale do specjalistycznych zajęć terapeutycznych. W ZSS w Matczynie w roku szkolnym 2017/2018 było łącznie 25 oddziałów, a od 2018/2019 jest o jeden oddział mniej (24), przy czym liczba sal lekcyjnych pozostająca do ich dyspozycji jest taka sama (13).

c) W prowadzonych przez Powiat szkołach specjalnych została uczniom zapewniona możliwość korzystania z: biblioteki szkolnej, świetlicy, pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem, urządzeń sportowych i rekreacyjnych, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, pomieszczeń sanitarno-higienicznych oraz szatni, stosownie do art. 103 ustawy Prawo oświatowe. Biblioteka szkolna funkcjonuje w SOSW w Żaluczu i w Bystrzycy, natomiast w ZSS przy DPS w Matczynie jest sala, w której zorganizowana jest biblioteka podręczna.

d) W ramach corocznych kontroli prowadzonych przez Wydział Audytu, Kontroli i Jakości Starostwa Powiatowego, kontrolowano m.in. kwestie zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny w szkołach specjalnych, dla których organem prowadzącym był Powiat. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie. Kuratorium Oświaty w Lublinie przeprowadziło w badanym okresie dwie kontrole w SOSW w Bystrzycy w zakresie zgodności funkcjonowania szkoły z arkuszem organizacyjnym i przepisami prawa oraz oceny pracy dyrektora. W SOSW w Żaluczu przeprowadzono w tym zakresie kontrole w SPS (wydano zalecenia dotyczące uwzględnienia w arkuszu liczby godzin zajęć edukacyjnych dla ucznia z klasy pierwszej i ustalania tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych na podstawie zatwierdzonego arkusza - zalecenia zrealizowano do 30 maja 2018 r.) oraz w SSPP (nie wydano zaleceń).

e) W szkołach specjalnych zapewniono warunki do nauki pod względem lokalowym i w zakresie wyposażenia w niezbędne pomoce dydaktyczne w ramach zgłaszanego przez dyrektorów szkół zapotrzebowania i zatwierdzonych planów finansowych.

f) Wydatki na zakup pomocy naukowych i dydaktycznych, zaplanowane w prowadzonych przez Powiat szkołach specjalnych, zostały latach 2017 – 2019 zrealizowane na poziomie 99% w łącznej kwocie odpowiednio: 56 868,74 zł, 69 171,57 zł i 53 352,92 zł na: zakup książek, pomocy dydaktycznych, naukowych i artykułów do pracowni gospodarstwa domowego.

W roku 2017 wydatki na ten cel w szkołach SOSW w Żaluczu wyniosły łącznie 8 603,73 zł, w ZSS przy DPS w Matczynie – 27 774,49 zł i w SOSW w Bystrzycy – 20 490,52 zł. W 2018 r. było to: 13 342,48 zł (SOSW w Żaluczu), 16 053,63 zł (ZSS przy DPS w Matczynie) i 39 775,46 zł (SOSW w Bystrzycy), a w 2019 r. – 17 500 zł (SOSW w Żaluczu), 27 059,68 zł (ZSS przy DPS w Matczynie) i 8 793,24 zł (SOSW w Bystrzycy).

(akta kontroli, tom I str. 59 - 61, tom II, str. 8 - 58)

13. Dyrektorzy powiatowych szkół specjalnych dokonywali corocznie kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁶. Coroczne kontrole w tym zakresie

²⁶ Dz. U. z 2003 r., nr 6, poz. 69 ze zm.

przeprowadzone w SOSW w Żaluczu nie wykazywały nieprawidłowości. Wykonane na zlecenie Dyrektora SOSW w Bystrzycy badanie ciepłej wody wykazało skażenie wewnętrznej sieci wody ciepłej pałeczkami *Legionella*. Zalecone przez WSSE w Lublinie czyszczenie i dezynfekcja sieci zostało wykonane i kolejne badania (w lipcu i listopadzie 2019 r. oraz styczniu 2020 r.) wykazały brak skażenia. Powoływane corocznie przez dyrektora komisje przeprowadziły w ZSS przy DPS w Matczynie kontrole dotyczące zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do DPS, będących w użytkowaniu ZSS, w wyniku których nie stwierdzono występowania zagrożeń dla życia i zdrowia osób z nich korzystających i potwierdzono zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkołach.

Kontrola przeprowadzona w 2017 r. przez Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego: w ZSS przy DPS w Matczynie (jedna na dwie przeprowadzone) wykazała brak należytej wentylacji w kilku salach dydaktycznych; zalecenia wykonano w styczniu 2018 r. W SOSW w Żaluczu przeprowadzono pięć kontroli, w wyniku których stwierdzono uchybienia i wydano zalecenia, które w zakresie odnoszącym się do szkół dotyczyły: zapewnienia właściwej wentylacji w kilku pomieszczeniach i zapewnienia certyfikatów i atestów na sprzęt sportowy w sali do gimnastyki korekcyjnej (zalecenia wydane w 2017 r. wykonano w tym samym roku, co potwierdziła kontrola sprawdzająca). W SOSW w Bystrzycy Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po kontroli w 2016 r. nakazał doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów niektórych pomieszczeń oraz stolarki drzwiowej sali gimnastycznej (zalecenia wykonano). Po kontroli z października 2019 r. wydano zalecenia dotyczące zapewnienia osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w pomieszczeniach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci oraz zapewnienia wentylacji w budynku głównym – z terminem realizacji do 31 sierpnia 2020 r.

Kontrole przeprowadzone przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie w ZSS przy DPS w Matczynie (dwie) nie wykazały nieprawidłowości, a dla SOSW w Bystrzycy wydano zalecenie dotyczące dostosowania drogi ewakuacyjnej w budynku głównym do wymaganego poziomu bezpieczeństwa w zakresie długości dojścia ewakuacyjnego. W ramach realizacji wykonany został projekt budowlany.

Urząd Dozoru Technicznego na bieżąco przeprowadza czynności dozoru technicznego kotłów cieczowych w kotłowni w SOSW w Bystrzycy (nie stwierdzono nieprawidłowości), okresowe kontrole platformy przyschodowej i wind zainstalowanych w samochodach służących do przewozu osób niepełnosprawnych w SOSW w Żaluczu (z wynikiem pozytywnym).

(akta kontroli, tom I str. 62 - 67, tom II, str. 163 - 216)

14. W ramach wykonywanego nadzoru nad działalnością szkół i placówek kształcenia specjalnego w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, w tym nad prawidłowością wydatkowania przekazywanych środków finansowych oraz przestrzeganiem przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny oraz organizacji pracy szkół pracownicy Wydziału Audytu, Kontroli i Jakości Starostwa Powiatowego w objętym kontrolą okresie przeprowadzili trzy kontrole problemowe, których zakres obejmował zarówno sprawy gospodarowania majątkiem jednostki, wydatkowania środków finansowych oraz zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny. W szczególności kontrole te dotyczyły: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; dochodów własnych kontrolowanych jednostek oraz zobowiązań i wydatków; wiarygodności sporządzanych sprawozdań; ochrony zasobów majątkowych; prawidłowości prowadzenia akt osobowych oraz ustalania i wypłacania wynagrodzeń.

W wyniku tych kontroli nie formułowano żadnych zaleceń pokontrolnych. W Starostwie Powiatowym nie ma dokumentów wskazujących na występowanie Powiatu do dyrektorów szkół lub organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskiem dotyczącym spraw dydaktyczno - wychowawczych.

(akta kontroli, tom I str. 70, tom II, str. 163 - 216)

15. W 2019 r. Powiat rozpoczął realizację projektu pn. „Ciepło dla Załucza”, współfinansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 Oś priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna, działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego. Projekt polega na wykonaniu robót budowlanych – termomodernizacyjnych, w celu poprawy efektywności energetycznej budynku SOSW w Załuczu. Wartość projektu wynosi 833 382,73 zł, z czego 560 030,67 zł stanowi dofinansowanie z UE, a 273 352,06 zł – wkład własny Powiatu Lubelskiego. Okres realizacji projektu jest przewidziany na lata 2019 – 2020. W 2019 r. Powiat Lubelski wydatkował na ten cel 8 500 zł (na opracowanie dokumentacji).

(akta kontroli, tom I str. 59 - 60, tom II str. 162)

16. W badanym okresie, działania Powiatu podejmowane na rzecz wsparcia uczniów w adaptacji do samodzielnego życia polegały m.in. na organizowaniu współpracy z: Zespołem Szkół im. M. Kopernika w Bełżycach (przygotowanie uczniów do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego); Bankiem Żywności (skąd pozyskiwano półprodukty do nauki gotowania w pracowni gospodarstwa domowego); Powiatowym Urzędem Pracy w Lublinie (umożliwienie uczniom i absolwentom udziału w projektach i programach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych oraz pomoc w organizacji spotkań z doradcami); Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lublinie (doposażenie w sprzęt rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie, komputery, laptopy, pomoc w pozyskiwaniu środków na likwidację barier architektonicznych w domach uczniów i absolwentów, współorganizowanie imprez sportowych i integracyjnych); TVP Lublin; poradniami psychologiczno - pedagogicznymi (organizacja spotkań z pracownikami poradni, warsztaty dla uczniów, udział w szkoleniach organizowanych przez poradnię); stowarzyszeniami (współorganizowanie imprez szkolnych, konkursów, nauki przygotowania wyrobów rękodzieła).

(akta kontroli, tom I str. 71)

17. Monitorowaniem losów absolwentów szkół specjalnych, prowadzonych przez Powiat Lubelski, zajmują się specjalne ośrodki wychowawcze i zespół szkół specjalnych, w których znajdują się te szkoły. SOSW w Załuczu zbiera informacje o losach absolwentów od nich samych oraz ich rodziców podczas spotkań, odwiedzin i rozmów telefonicznych. Absolwenci są regularnie zapraszani na uroczystości, imprezy i warsztaty odbywające się w SOSW (np. festyn rodzinny, bal karnawałowy, spotkania w ramach Artystycznej Jesieni, Wigilii Bożego Narodzenia, Święta Polskiej Niezapominajki). Uczestniczą też w wycieczkach szkolnych. Ich aktywizacja polega na włączaniu w różne formy życia społecznego SOSW, możliwości kontaktu, rozmów i dzielenia się doświadczeniami i problemami. Nawiązano też współpracę z Ośrodkiem Dziennego Wsparcia w Matczyni, Ośrodkiem Samopomocy w Bychawie, warsztatami terapii zajęciowej w Krężnicy Jarej, dzięki której absolwenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez te placówki po zakończeniu edukacji w SOSW. Ze względu na rodzaj niepełnosprawności absolwenci nie podejmują zatrudnienia. Uzyskują natomiast pomoc przy przygotowywaniu dokumentacji potrzebnej do uzyskania świadczeń socjalnych lub rent.

SOSW w Bystrzycy podobnie monitoruje losy absolwentów, pozyskując m.in. informacje o podjęciu dalszego kształcenia od rodziców i opiekunów. Udziela też pomocy w przygotowaniu dokumentacji uczniów do kształcenia zawodowego, do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej i środowiskowego domu samopomocy, a także współpracuje ze szkołami branżowymi, organizując spotkania, w których uczestniczą również absolwenci.

Absolwenci szkoły podstawowej specjalnej i gimnazjum specjalnego w Matczynie kontynuowali naukę w SSPP. ZSS w Matczynie monitoruje losy absolwentów SSPP, którzy po ukończeniu nauki uczęszczają na zajęcia do Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

(akta kontroli, tom I str. 71 - 72)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w skontrolowanym obszarze, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin,29.....maja 2020 r.

Kontroler
Ewa Antoniak
Doradca techniczny

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis